Как се редят кубчета

Казват, че двамата с бати
сме били камъчета ръбати.
Но най-вече вдигаме врява,
когато той
за кубчетата ми се подиграва.
Иди, вика, че разбери я
твойта неразбория —
част от слонче
до част от балонче:
получава се слонобалонче
или балонослонче.
Част от котка до част от куче.
И какво, вика, ще се получи?
Ще се получи едно коткокуче.

Батко се смята за много голям.
Все той знаел, пък аз не знам.
Знам аз как се нареждат кубчета.
Те не се трупат на купчета,
но не бива и толкова гладко,
както ги прави батко.
Всяка патка
при батка
е патка.
Всяка крава
остава си крава.

А при мене простата патка
се превръща на птица рядка
с врат на жирафа,
с крака на щраус.
Много красиво,
какъв ти хаос!
И балончето става с хобот.
Слончето — с крака на робот.
Крокодилът разперва криле
и от него уплашен бяга
тигър с глава на мишле,

в миша дупка се пъха веднага.
Но не му се побира тербуха.
Уха, че смешно, уха!

На рогата на елена
цяла къща закачена.
Бяла мечка негър носи.
Спят под палми ескимоси.
Жаба в тенджера се вози,
път й дават носорози.

За учудване на бати —
хора с човки, птици с прашки,
зайци дългоопашати,
дългозаешки опашки…

Бате, иначе от скука
даже кубче ще се спука…

Как се прави от дивак човек

Отговорът на тоя въпрос е лесен:
дивакът е станал човек
чрез песен.
Не е знаел много думи дивака,
та не е говорел и та`ка, и ва`ка.
Знаел думата „звяр“,
знаел думата „брадва“,
но не знаел например
да изрази, че се радва.

Една сутрин излязъл пред пещерата
и доста му се харесал пейзажа.
„Брей, рекъл си, хубаво ми е на душата,
ама нямам думи да го изкажа.

Я да се понапрегна и да опитам
да ги намеря: ееее, ииии, ооо, ууу, ааа.“
Отговорили му в същия ритъм
канари, лесове и била.

Запял го дивакът и станал човек,
защото вече можел да каже даже
туй, което и в нашия век
с думи е невъзможно да се изкаже.

Знам и обратното — как
от човека се прави дивак.
Но няма да издам тоя секрет,
понеже искам да се движим напред…

Как се прави цъфнала овощна градина

Не зная другите ми упътвания дали ще ти влязат в работа, но съм сигурен, че това ще го изпълниш. Да си направиш цъфнала овощна градина. Препоръчвам ти да използваш за целта пролетната ваканция.

Отиваш на село при баба си и гледаш, че овошките само са напъпили, но кой знае кога ще цъфнат. А пролетната ваканция е толкова кратка — нямаш много време да ги чакаш. Ако ще е пролет, да е пролет. Ето какво трябва да сториш.

Вземаш няколко пчели, които още плахо се подават от кошерите. Пускаш ги да летят из градината над напъпилите дървета. Пъпките започват да наострят мишите си уши и да се питат:

— Какво ли вънка зажужука?
— Какво ли вънка зажужа?
— Ох, тъпанчето ми ще спука
това бръмчило, госпожа.

Пъпките са много любопитни. Започват да си чукат взаимно по прозорчетата и да се питат в тоя смисъл. Едни предполагат, че е самолет. Други — че децата вече са пуснали хвърчило. Пъпките започват да се пукат от любопитство. Даже такива пъпки като пъпките на дюлята, които смятат, че не им пука, и те се пукат.

Поглеждат пъпките навън и какво да видят. Вече е пролет. Дрянът е цъфнал, пчелите жужат. Какво има да се чака. И разцъфтяват една след друга: прасковата, кайсията, джанката, черешата, крушата, ябълката. Само дюлята се колебае по-дълго. Страхува се да не простуди дебелоглавите си рожби. Но и тя

си е права — първо, още не знае, че ще станат такива дебелоглави, второ — и да знае, рожби са ѝ, та ги обича.

Но да не се отклоняваме по всички клони на градината. Има вече цъфнала овощна градина. Имаш пролетна ваканция. Какво нямаш? Нямаш песничка, която да изтананикаш? Ето ти и нея. Сега поне е лесно — всичко пее, вземаш я направо от природата:

Нека чичо да не пей,
нека вуйчо да не пей —
вече пее чичопей.
Пролет е на двора, хей.

Пее по пътя талигата:
„Хайде на нива,
хайде на нива!“
Пее от клона авлигата:
„Калино Керо,
свари ли коприва?“

Гука на стряхата
гугусчук:
„Гугусчук, гугусчук
на Русчук.“

Пее птица,
пее клон,
пее телефонна жица
като камертон.
Ето ти за песен тон…

Пей си спокойно, а не срамежливо. Никой няма да те чуе. Сега всеки е зает със своята песен, глух за другите. Впрочем с истинския певец винаги си е така.

А за цъфналата градина какво да ти наръчам в заключение? Нищо. Нека си цъфти. Когато всичко цъфти, все нещичко и ще завърже…

Как да си избираме противници

Урокът как да си избираме противници бе преподаден на Панчо от един вол. С това не искам да кажа, че всеки вол може да преподава или че трябва да се стреми към преподавателска работа. Напротив, доказано е, че на воловете колкото и да им преподава човек, все си остават волове. Изключение правят само телетата, които от телета стават волове.

Но нека не се отвличаме в разсъждения, защото вече бе казано, че младият читател обича действието и пряката реч. Да минем към действието.

Главно действащо лице, както казах, бе един вол.

Второ действащо или по-право бездействащо лице е Панчо.

Пряка реч от страна на вола:

— Му-у-у!

Пряка реч от страна на Панчо няма, понеже си е глътнал езика и не намира с какво да я произнесе.

— Стой! Ва! Ъйс!

Това е пряка реч от моя страна. Мъча се да си припомня всички воловарски междуметия от моята младост, с които тогава се възпираше един вол.

С вола обаче явно говорим на различни езици, понеже не спира, а тича срещу Панчо, навел застрашителни рога.

Не можа да го изпревари и селският пастир, понеже множество крави и телета му препречваха пътя.

За щастие, волът колкото бе свиреп отначало, толкова ставаше по-кротък, приближавайки детето. Изправи си главата и само го бутна леко в гърдите с влажната си муцуна.

Панчо седна насред шосето повече от страх, отколкото от удара.

Волът изпръхтя в лицето му малко презрително и се отдалечи да се слее с чардата, където щеше да си намери по-достойни противници.

Воловарят чак сега го настигна с вдигната тояга. Само че повече бе готов да удари мене, отколкото него.

— Какво правите бе! Защо не си вардите децата? Чунким по много ги раждате.

— Прав си — казвам. — Но се успокой. Нали не стана беля.

— Не стана, ама и аз се чудя как не стана. Знаеш ли го какъв е тоя вол? Голямо говедо е. На петнайсет километра наоколо няма добиче, което да му се опре.

— Точно затова се отказа да намуши и Панчо, защото му е слаб противник — заразсъждавах аз.

— А бе ти на таз кълка леж — заключи воловарят и замина да завръща

останалите добитъци. Бях доволен, че няма да ми попречи да използвам случката за поука на Панчо.

А тъкмо сега бе време да му изнеса лекция или конско евангелие, както се изразява той. Изтупваше прахоляка от дрехите си, изгубил ума и дума, и нямаше да може да ми възразява.

— Видиш ли, Панчо — рекох. — И волът си избира противници според своята сила. А ти биеш по-малките от тебе, дори и момичетата. Ако не искаш да бъдеш човек, бъди поне вол.

— Я вол — отвърна Панчо, който учеше немски в Алианса, а това на немски значело „така е“.

Как се прави лошо настроение

Взима се една автобусна спирка,
само че спирка, на която има сергия
и на тая сергия да се продава свирка
от ония, дето пищят на поразия.

После се взима, или по-точно,
после нищичко не се взима:
не се взима свирка нарочно,
защото в къщи доста ги има.

Таткото казва това нещо на Муци,
разговарят усилено помежду си.
Муци тропа с крака и с юмруци
и с разплакана муцка се муси.

В къщи Муци се муси отново,
Муци отново се муси.
Лошото настроение е готово.
Цялата къща го вкуси.

Как се обучава ловно куче

Като гледам с какъв резултат се завръщат сегашните ловци от полето, все не мога да повярвам, че нашите далечни прадеди в пещерите са преживявали само от лов. Но, изглежда, е вярно, понеже човечеството все още съществува. Щом тогава хората не са загинали от глад, нищо вече не е могло да ги уплаши и те смело са се устремили към своето бъдеще.

А при това нашите пещерни прадеди не са имали и ловни кучета. Поне в първия период, когато още не са опитомявали животни.

На тия мисли ме наведе поканата на съседа Иван да присъстваме заедно с Панчо на първото ловно кръщение на малкото му куче Бимбо.

Вървим си ние през полето, Бимбо пролайва от време на време ту пред нас, ту зад нас. Обучава се. Аз си мисля за наследството ни от пещерните прадеди. Не зная какво си мислят Иван и Панчо, но положително и на тях през ум не им минава, че малкото куче Бимбо ще може да изгони заек.

Не щеш ли, заекът излезе. Нали е по-глупав и от Бимбо, щом чул кучешки лай, хукнал да се спасява.

— У бре, де бре! Дръж, Бимбо! — развика се ловецът.

Заекът бяга, кучето след него. Ние след кучето. Ловната страст на пещерните прадеди разпалва кръвта ни, ускорява крачките ни, отстранява умората ни. С една дума — дивото зове. В случая — дивият заек.

Изведнъж заекът спря, за да се огледа и ослуша. Бимбо можеше с два скока да се метне върху него, но за наше учудване и той се спря.

— Дръж, Бимбо! Какво чакаш? — ядосваше се Иван.

— Скалпирай го! — викаше Панчо.

Аз се бях позадъхал и не можех да извикам нищо. А и другите млъкнаха учудени. Заекът мърдаше с уши, сякаш стрижеше тишината. Гледаха се един миг с кучето право в очите и дългоухият пак затича. Както и трябваше да се очаква, сега избра да бяга право нагоре по стръмното. „Голямо потене ще падне след тоя заек“ — помислих. Но нали и за мене бе първо ловно кръщение, както и за Бимбо, примирих се.

Щом заекът затича, Бимбо също се втурна подире му. Заекът бяга, Бимбо след него, ние след Бимбо. Дивото пак зове, кръвта пак ври и прочие. Всичко е наред, но заекът отново спира. Кучето спира и то. Спираме и ние след Бимбо. Историята се повтаря.

Заекът отново хукне, и кучето отново. Заекът спре, и Бимбо спира. Стори ми се, че дългоухият го прави нарочно. Сякаш бе разбрал, че преследвачът му е неопитен. А е възможно и наистина да го е разбрал, особено ако е бил гърмян заек. Само аз му бях благодарен за тия чести почивки. Имах повод да

разсъждавам пред ловеца и пред Панчо, а с това и да удължавам отдиха.

— Вижте каква е работата. Кучето притежава вродения си инстинкт за преследване. Обаче още е в детската си възраст. Не се е озверило и просто не знае, че трябва да се хвърли върху животното, което не му е сторило зло.

— Оставаше и зло да му стори — тюхкаше се Иван. — Ама не е чудно и това да стане. Току-виж, заекът се обърнал и го подгонил.

И наистина сега заекът се бе обърнал с лице към кучето. За да го разгледа по-добре, се бе изправил на задните си крака. Бимбо скимтеше и се въртеше смутено около себе си. Ако заекът се бе втурнал срещу него, щяхме да търсим Бимбо чак в село в колибката му. Но где у заек такава смелост.

— Ей това им е нещастието на зайците — рекох. — Пропускат удобното време и оставят кучетата да пораснат.

— Когато кучетата пораснат, няма да има никакви зайци — тъжно завърши Иван. — Хайде да си ходим.

— Ами ти, чичо Иване, защо не го гръмнеш? — запита Панчо.

— Вярно бе. В залисията забравих, че имам пушка. — И започна да я сваля от рамото си. Обаче вече нямаше никакъв заек.

— И по-добре — махна с ръка ловецът. — Иначе щяхме да изкараме ума на Бимбо. И без това за днес му се събра много.

— Е, Панчо — запитах, — каква оценка слагаш на Бимбо за днешния урок?

— Две минус. Иска ли питане.

— Ако зависеше от мене, аз пък бих му дал диплом за най-висше образование.

— Туй учените са големи диванета — каза Иван, като и не подозираше, че това не е негова мисъл…

Марко Ганчев
Пътешествия с Панчо

На реката

Оня ден на излет бяхме с Панчо.
Гледам, Панчо шари покрай вира —

кол забива, после втори, трети:
с колци всички вирове маркира.

А по колците, забити яко,
слага Панчо знаци с тебеширче.
— Панчо — викам, — ти комай бележиш
с номер всеки вир и всяко вирче?

— Вярно — казва, — кол забивам, тате,
после слагам номерче на ко`ла.
Ами искам с нещо да помогна
всяка жаба да си знае гьола.

Спуканата гума

Тъкмо в тая тясна кола
щях да се пукна от скука,
хопа-ла-ла, тропа-ла-ла —
гумата преди мен се спука.

Наоколо ливади зелени.
И никой назад не ме вика.
Не могат да вдигат гълчава по мене —
сега вдигат колата със крика.

Ш-шт! Ще издебна отзаде щърка,
както в локвата е забучил нос.
Горкият, как ли ще се обърка.
Ето камъче. Пльос!

Май че атаката ми е слаба,
или пък бомбите ми са малки:
чак когато си хвана жаба,
литна щъркелът с кални сандалки.

Олеле, от краката на щърка
мойте по` се накаляха. Тюх!
Е, добре де, той може да хвърка
и е кален, пък аз ли да бъда сух?

Ох, чувам де! Ида. Главата наду ми
с тоя твой клаксон бе, татко!
Бърже ги залепяте пустите гуми,
а ги пукате толкова рядко

Панчо и морето

Сваля гащи, сваля риза
Панчо и в морето влиза.
Но морето го не иска:
с капки ледени го плиска.
С бяла пяна му се пени:
— Панчо, махай се от мене!
С пръски яростни го пръска
и с вълни навън го блъска,
сякаш Панчо му е враг.
Но напира Панчо пак.
И успява, и успява —
до гърди се потопява.
И вълните, вече кротки,
му се галят като котки.
Иска Панчо да се връща,
но водата го прегръща,
пяната го лисва с ласка —
пак в морето тя го тласка.
Капки милват го приятно,
връщат го и те обратно.
Плачат пръски насълзени:
— Панчо, Панчо, стой при мене!

Смелост има ли детето,
става му другар морето.

Източник:
https://chitanka.info/book/4253-koe-kak-se-pravi

Материала подготвиха:
Милена Василева и Десислава Бейска

Провери: Диляна Гаджева